

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa-Prezydenta Miasta K.

przy uczestnictwie E. G. oraz Gminy Miejskiej K.

o zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 października 2010 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 8 stycznia 2009 r., sygn. akt II Ca (...),

uchyla zaskarżone postanowienie w części odrzucającej wniosek wobec S. G. i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w K., w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta K. z udziałem S. G. oraz Gminy Miejskiej K. o zasiedzenie, na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 26 czerwca 2006 r. oddalającego wniosek, postanowieniem z dnia 8 stycznia 2009 r. odrzucił wniosek wobec S. G. i wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestniczki postępowania E. G. U podstaw tego rozstrzygnięcia legło ustalenie, że S. G., zastępowana w

rozpoznawanej sprawie przez kuratora, zmarła 4 listopada 1984 r., a więc na wiele lat przed zainicjowaniem niniejszego postępowania. Wniosek o zasiedzenie w stosunku do tej nieżyjącej uczestniczki postępowania podlega zatem odrzuceniu (art. 199 § 1 pkt 3 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).

W skardze kasacyjnej od powyższego postanowienia, skierowanej przeciwko orzeczeniu o odrzuceniu wniosku w stosunku do S. G., wnioskodawca zastąpiony przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, powołując się na podstawę naruszenia przepisów postępowania (art. 398 § 1 pkt 2 k.p.c.), zarzucił naruszenie art. 199 § 1 pkt 3 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. przez odrzucenie wniosku w ramach postępowania apelacyjnego oraz art. 386 § 2 i 3 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. przez rozstrzygnięcie wprost wniosku, zamiast wydania orzeczenia w przedmiocie zaskarżonego postanowienia Sądu pierwszej instancji.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie postanowienia Sądu Okręgowego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy temu Sądowi w powyższym zakresie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna zasługiwała na uwzględnienie.

Z przyjętych za podstawę zaskarżonego postanowienia niekwestionowanych ustaleń faktycznych wynika, że Sąd Rejonowy rozpoznał sprawę z udziałem uczestniczki postępowania S. G., która zmarła przed wniesieniem wniosku o stwierdzenie zasiedzenia. Wniosek ten podlegał zatem odrzuceniu przez Sąd pierwszej instancji (art. 199 § 1 pkt 3 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).

Nie ulega wątpliwości, że wobec niedostrzeżenia tej przeszkody procesowej przez Sąd pierwszej instancji, postępowanie przed tym Sądem toczyło się w warunkach nieważności z przyczyny wskazanej w art. 379 pkt 2 k.p.c. Nieważność postępowania sąd drugiej instancji bierze pod uwagę z urzędu (art. 378 § 1 *in fine* k.p.c.), przy czym uwzględniając tę okoliczność - zgodnie z art. 386 § 2 k.p.c. - uchyla zaskarżone orzeczenie, znosi postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Jeżeli zaś pozew (wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego) podlega odrzuceniu, sąd drugiej instancji uchyla zaskarżone orzeczenie i pozew (wniosek) odrzuca (art. 386 § 3 k.p.c.). W takiej sytuacji sąd drugiej instancji znosi całe postępowanie, które - wskutek wady istniejącej w chwili jego zainicjowania - jest nieważne. W każdym z tych przypadków sąd

drugiej instancji podejmując rozstrzygnięcie musi odnieść się do zaskarżonego postanowienia.

Trafnie zatem zarzucił skarżący, że Sąd Okręgowy, orzekając wprost o odrzuceniu wniosku, bez odniesienia się do zaskarżonego postanowienia oraz poprzedzającego go postępowania dotkniętego nieważnością, naruszył przepisy wskazane w skardze kasacyjnej.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 oraz art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ k.p.c. orzekł jak w sentencji.